Otpornost lokalnih (ruralnih i ribarskih) zajednica

Marija Sajuš Badžarić (FLAG Tri mora)

Mihaela Stipetić (FLAG 4 rijeke)

Marijana Vidić Poleto (LAG Zapadna Slavonija)

Maja Čičko (LAG Sava)

Milan Medić (LAG Vallis Colapis)

Što je otpornost ili održivost?

- **Društvena (socijalna) otpornost/održivost:**

- povjerenje u zajednici (socijalni kapital)

- **Ekonomska (gospodarska) otpornost/održivost:**

- stvaranje viška vrijednosti (privređivanje)
- zadržavanje stvorene vrijednosti u zajednici

Veza s LEADER-CLLD načelima:

- suradnja
- odozdo prema gore
- integrirane i više-sektorske aktivnosti
- lokalna javno-privatna partnerstva
- temeljeno na značajkama lokalnog područja
- umrežavanje
- inovativnost

Model kružnog gospodarstva:
manje sirovina, manje otpada, manje štetnih emisija

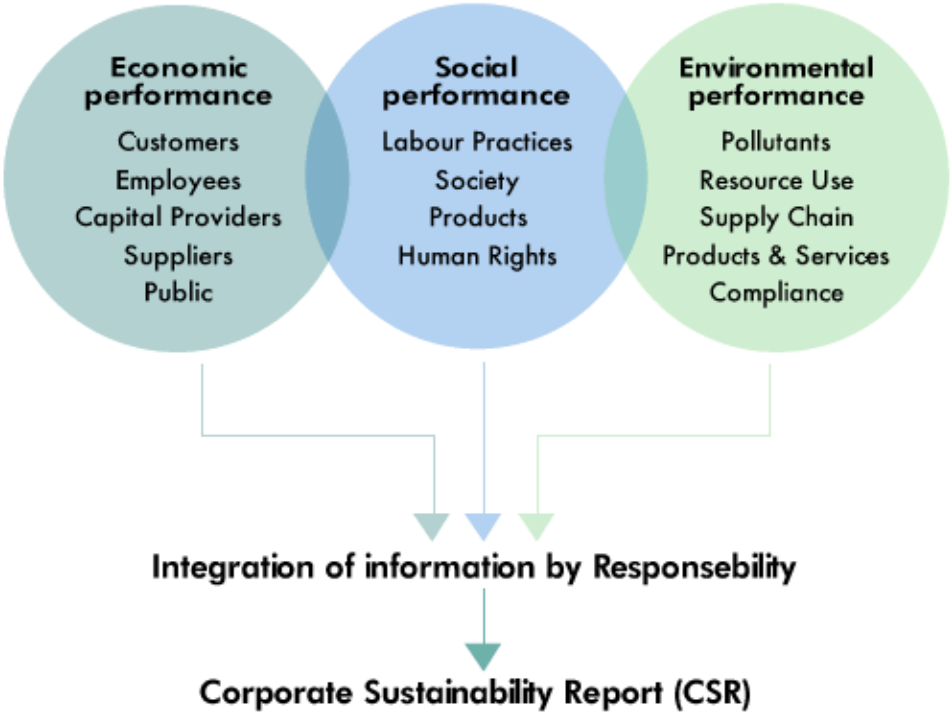

Izvor: Služba Europskog parlamenta za istraživanja

Kako to postići (primjeri):

- **Društveno poduzetništvo:**

- poduzeća koja posluju na načelu trostruke bilance (dobit, ljudi, planeta)

- **Projekti energetske održivosti:**

- energetske zajednice/zadruge

- **Ekonomska demokracija:**

- poduzeća u (su)vlasništvu zaposlenika ili potrošača

SOCIJALNA ZADRUGA HumanaNova

Švicarsko - hrvatski program suradnje

Socijalna zadruga osnovana od strane nekoliko udruga u Čakovcu:

- dugotrajno nezaposlene žene 45+
- pripadnice romske nacionalne manjine
- osobe s blagom i srednjom mentalnom retardacijom

Recikaža tekstila:

- financirano iz Švicarsko-hrvatskog programa suradnje
- potpora: 168.381,63 EUR
- trajanje: 1.8. 2019. – 31.1. 2021. (18. mjeseci)
- uključivanje 12 školskih zadruga u akcije skupljanja tekstila

Nositelj: LAG Vallis Colapis **Partneri:** Humana Nova i Ka. žup.

Sirana Milka iz Duge Rese

- 2017. godine počinje s radom
- 5 zaposlenika
- 3 trgovačka lanca opskrbljuje
- prodaja: Kvarner, središnja i sjeverna Hrvatska
- 22 kooperanata (D. Resa, Netretić, Krnjak, Vojnić)
- područje LAG-ova Vallis Colapis i Petrova gora

SIRANA MILKA J.D.O.O.

Održivost ruralnih zajednica kroz žensko poduzetništvo

- **Potpora:** **139.301,70 EUR**
- **Trajanje:** 29.10.2021. – 29.06.2023. (20 mj.)
- **Prijavitelj:** Sirana Milka
- **Partner:** LAG Vallis Colapis

- Aktivnosti:

- pretvaranje u društveno poduzeće
- plaće i obuka za zaposlenike
- promocija proizvoda poduzeća
- manja nabavka opreme

Žitna lađa – zadnja karlovačka lađa!

- replika žitne kupske lađe (prijevoz žita iz Slavonije)
- sada prevozi turiste Kupom
- uspostava luke u selu Brođani
- uspostava turističke agencije

  Aurora Colapis kao društvenog poduzeća

  u pokupskom selu Zamršje kod Karlovca

Inicijativa za osnivanje energetske zajednice

- LAG SAVA kroz projekte (npr. LIFE *Renoverty*) prepoznao važnost energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora.
- Izrađeni energetski certifikati za kućanstva – temelj za energetsku obnovu.
- Suradnja s REGEOM donijela znanja o energetskim zajednicama i dijeljenju energije.
- Strategija LAG-a predvidjela ulaganje u **solarne elektrane** putem nove zajednice.
- Ciljevi inicijative:
  - potaknuti građane na korištenje OIE,
  - omogućiti prelazak iz pasivnih potrošača u aktivne sudionike energetske tranzicije,
  - jačati lokalnu energetsku neovisnost.

EZ ENERGETSKA ZAJEDNICA SAVA

Osnivanje Energetske zajednice SAVA

- **12. kolovoza 2025.** osnovana u Pušći
  (LAG SAVA + Općine Pušća, Marija Gorica, Luka + Grad Sveta Nedelja).
- Nova udruga djeluje kao **zajednica obnovljive energije**.

- **Aktivnosti:**
  - izgradnja solarnih elektrana u svim JLS LAG-a,
  - dijeljenje proizvedene energije među članovima,
  - edukacija stanovništva o obnovljivim izvorima i prednostima energetske tranzicije.
- Prednosti: smanjenje troškova energije, povećanje lokalne samodostatnosti, uključivanje građana u donošenje odluka.
- Voditeljica: **Maja Čičko (LAG SAVA)**
- Predsjednik: **Filip Bernardić (Općina Pušća)**

Generacijska tranzicija MSP u Sloveniji

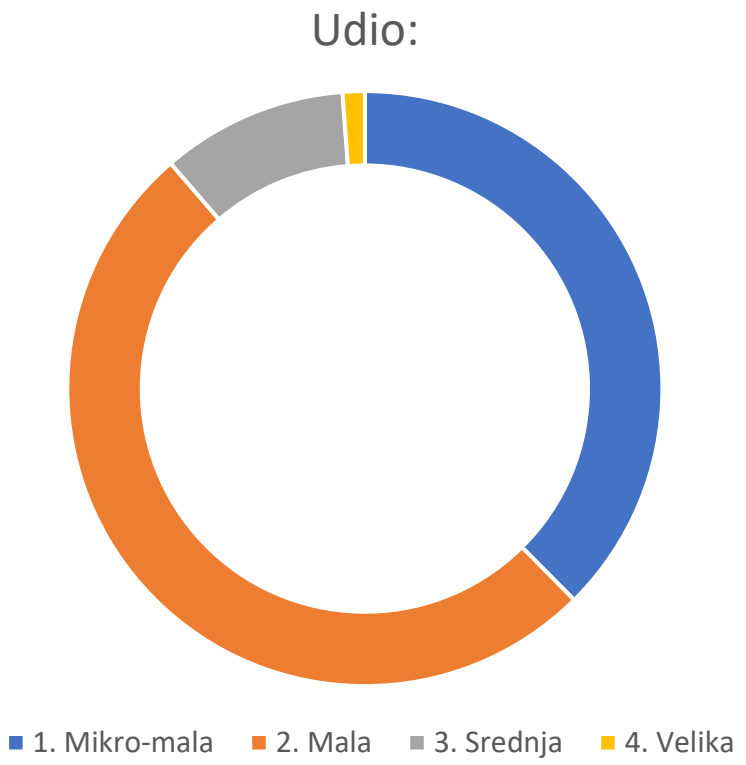
- **Istraživanje:** svibanj – srpanj 2024. na uzorku od 356 poduzeća
- **Veličina poduzeća u Sloveniji:**

Mikro-mala: **37,5%**

Mala: **51,0%**

Srednja: **10,1%**

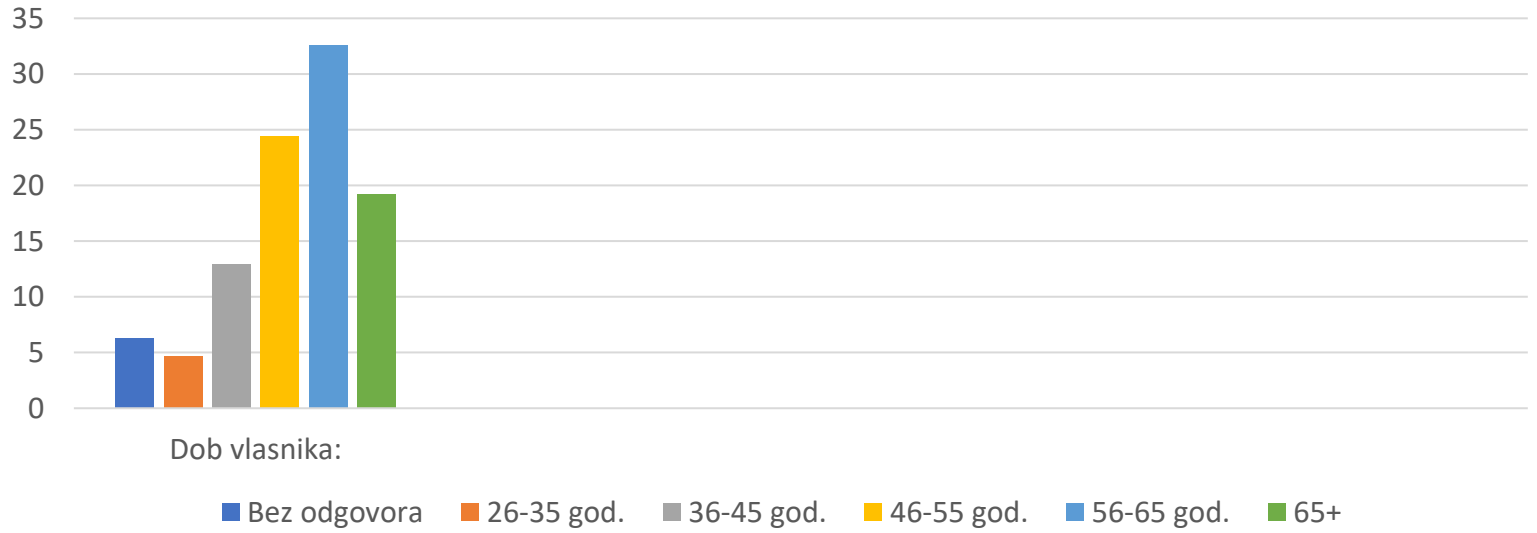
Velika: **1,4%**

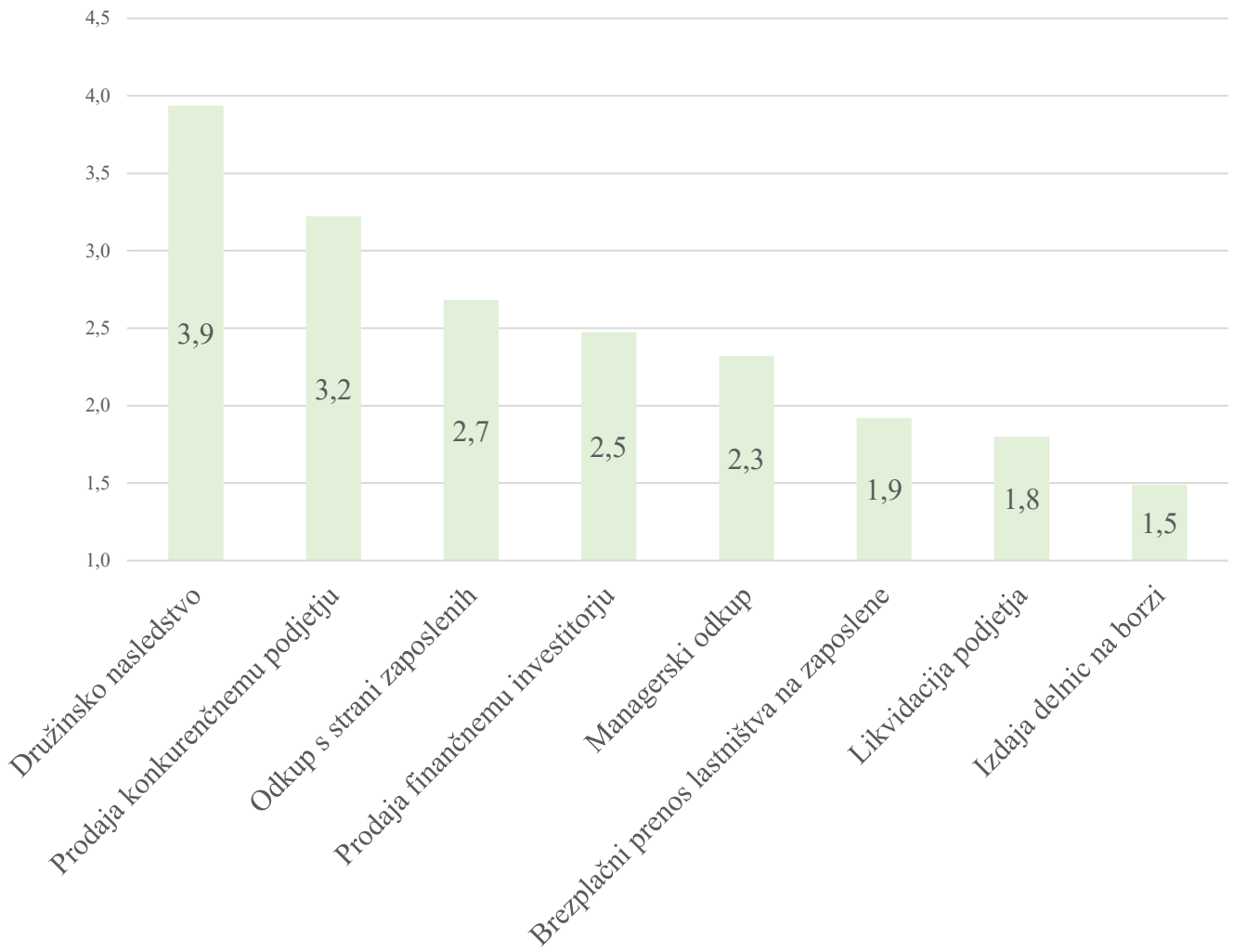
Dob vlasnika slovenskih MSP:

bez odgovora:	3,6%
25-36 godina:	4,7%
36-45 godina:	12,9%
45-55 godina:	24,4%
56-65 godina:	32,6%
65+	19,2%

- 67,1% ne planiraju obiteljsko nasljeđivanje

Poželjan načini povlačenja iz vlasničke strukture

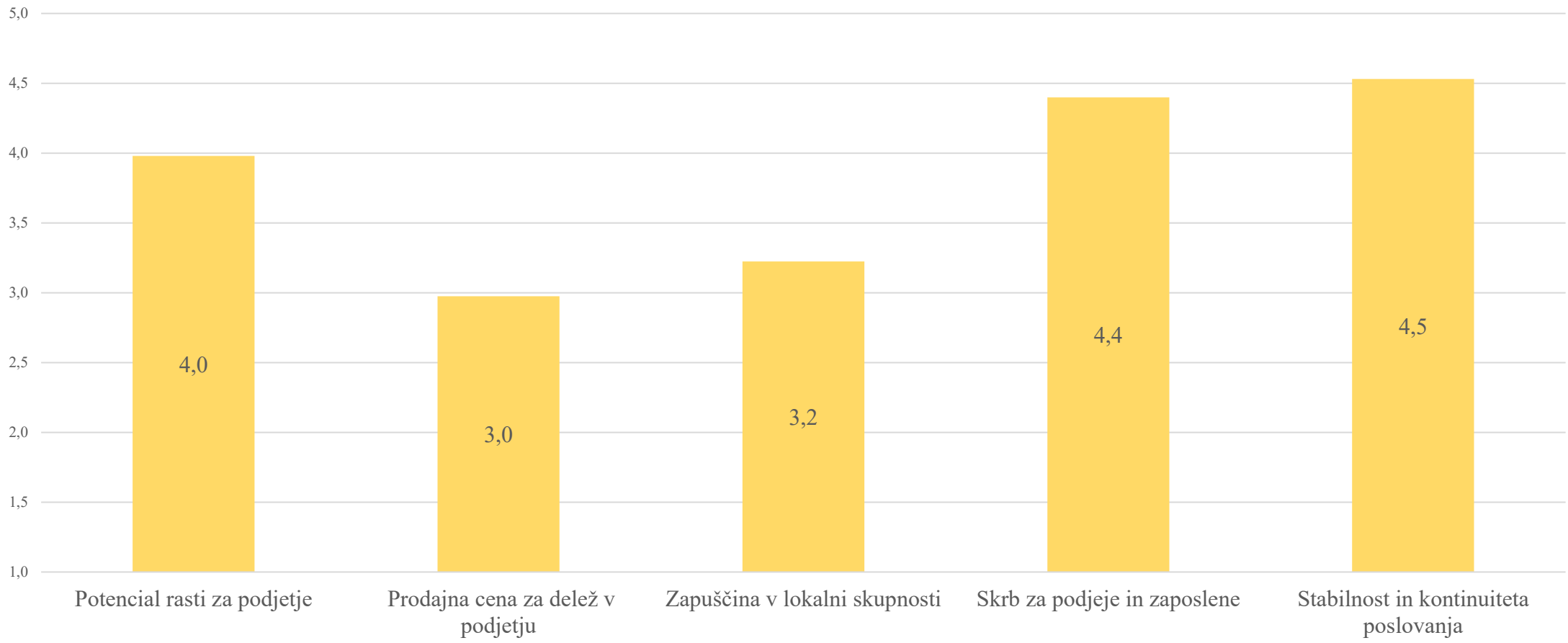

Skoro trećina ispitanih je vlastništvo radnika ocijenila kao **poželjno** ili **vrlo poželjno** za rješavanje nasljedstva.

- U proizvodnim i građevinskim poduzećima - obiteljsko nasljedstvo
- **U IT i uslugama -** menadžerski odkup i suvlasništvo zaposlenika

Prepreka - **pomanjkanje informacija** i iskustva s alternativnim modelima nasljedstva.

Motivacija vlasnika pri izboru strategije nasljedstva

- **Franjina ekonomija - The Economy of Francesco:**

međunarodni je događaj koji na poziv i inicijativu Pape Franje od 2020. godine okuplja mlade ekonomiste, poduzetnike i pokretače pozitivnih društvenih promjena, u svrhu davanja doprinosa **razvoju nove ekonomije kojoj je u središtu čovjek:**

– ekonomija zajedništva - ekonomija općeg dobra

Hvala na pažnji!

